

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 9 czerwca 2009 r.

Nr posiedzenia: 77

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji.

Porządek posiedzenia: 1. Sytuacja na rynku owoców miękkich:

- Stan rynku i perspektywy producentów owoców miękkich.
- Problemy ekonomiczne producentów owoców w bieżącym roku z uwzględnieniem sytuacji ekonomicznej gospodarstw sadowniczych po minionym sezonie.
- Bariery w tworzeniu grup producentów rolnych zajmujących się produkcją owoców i warzyw.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Jerzy Chróścikowski, Lucjan Cichosz, Henryk Górski, Kazimierz Jaworski, Sławomir Kowalski, Ireneusz Niewiarowski, Jan Olech, Eryk Smulewicz, Grażyna Sztark, Grzegorz Wojciechowski, Zdzisław Pupa,

– zaproszeni goście:

- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - podsekretarz stanu Artur Ławniczak,
 - dyrektor Departamentu Rynków Rolnych Bogumiła Kasperowicz,
- Rada Nadzorcza Grupy Producentów Owoców Lubsad Sp. z o.o:
 - przewodniczący Kazimierz Gorczyca,
- Komisja ds. Owoców i Warzyw przy Radzie Gospodarki Żywnościowej:
 - przewodniczący prof. Eberhard Makosz,
- Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego:
 - zastępca prezesa Janusz Matczak,
- prezes Alpex oraz członek Stowarzyszenia Krajowej Unii Producentów Soków - Adam Podoba,
- Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Hortus”:
 - prezes zarządu Barbara Dubicka-Kaczmarczyk,
 - członek Maria Mazurkiewicz,
- Kaszubskie Stowarzyszenie Producentów Truskawek:
 - wiceprezes Piotr Ptach,
 - sekretarz Edyta Klasa,
- Sandomierski Ogrodniczy Rynek Hurtowy:
 - prezes Janusz Stasiak,
- Spółdzielnia Producentów Owoców i Warzyw „Nadwiślanka”:
 - prezes zarządu Franciszek Dziewiarz,
 - członek Anna Fryc,
- NSZZ RI „Solidarność”:
 - członek Leszek Kumorek.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Artur Ławniczak przedstawił informację na temat stanu rynku i perspektyw producentów owoców miękkich. Jak poinformował, zbiory owoców w 2008 r. były bardzo duże, wyniosły 3841 tysięcy t, czyli o 127% więcej niż podczas wyjątkowo małych zbiorów w 2007 r. O udanych zbiorach owoców w 2008 r. zdecydowały rekordowe zbiory jabłek oraz duże zbiory wiśni i owoców jagodowych. Zbiory malin owocujących w lecie i jesienią były największe w historii naszego sadownictwa – wynosiły aż 82 tysiące, czyli o 44,7% przewyższały zbiory z 2007 r., a o ponad 50% średnie zbiory malin z ostatnich pięciu lat. Bardzo duże były również zbiory porzeczek, aronii i borówek wysokich. W 2008 r. zebrano 201 tysięcy t truskawek, a więc o 15% więcej niż w 2007 r.

W 2008 r. bardzo niskie były ceny skupu wiśni. Za wiśnie na sok płacono średnio 0,7 zł/kg, za wiśnie do mrożenia – 0,85 zł/kg. Niskie ceny spowodowane były głównie bardzo wysokimi zbiorami wiśni w Polsce. Produkcja wiśni w 2008 r. nawet w dobrych sadach, osiągających wysokie plony, była nieopłacalna. Ceny owoców jagodowych w 2008 r., mimo że o kilkanaście procent niższe niż 2007 r., pozostawały korzystne. Opłacalność produkcji owoców jagodowych w 2008 r. pogorszyła się, ale była zdecydowanie wyższa niż w latach 2004–2006, kiedy ceny uzyskiwane na rynku były znacząco poniżej oczekiwań producentów. Za odszypułkowane truskawki do mrożenia w 2008 r. płacono producentom 2,80 zł/kg, tj. o 18% mniej niż w roku poprzednim. Ceny malin obniżyły się o 10%, do 3,70 zł/kg, ale były korzystne, podobnie jak ceny porzeczek czarnych (1,80zł/kg), czerwonych (1,20zł/kg) i agrestu (2,00 zł/kg). Niższe od kosztów produkcji były natomiast ceny aronii.

Przewodniczący Rady Nadzorczej Lub-Sad Kazimierz Gorczyca przedstawił informację dotyczącą barier w rozwoju grup producentów zajmujących się uprawą owoców i warzyw. W Polsce rynek producentów rolnych jest coraz lepiej zorganizowany, ale odbywa się to bez udziału producentów. Poważną barierą w rozwoju jest brak regulacji prawnych między producentami a zakładami przetwórczymi i sieciami handlowymi. Istnieje potrzeba wprowadzenia ustawowego obowiązku kupowania od organizacji rolniczych z pominięciem pośredników.

Prezes zarządu Grupy Producentów Owoców i Warzyw „Hortus” Barbara Dubicka-Kaczmarczyk przedstawiła charakterystykę grupy i metody funkcjonowania. Grupa „Hortus” już drugi sezon zakończyła pomyślnie. W 2008 r. sprzedała ponad 300 t truskawek deserowych i około 200 t przemysłowych, kilkadziesiąt ton malin, poziomki i wiśni – prawie wszystko poza granice naszego kraju: do Danii, Anglii, Szwecji, Niemiec, Holandii, na Węgry. Jakość owoców sprzedawanych za granicę musiała być perfekcyjna, sposób i forma opakowania też. Umiejętna pielęgnacja upraw, pozwalająca na uzyskanie owoców o wysokiej jakości, to główny cel producentów grupy. To pozwala na swobodną rozmowę z handlowcami i negocjacje cenowe. Średnia cena sprzedaży truskawek w ostatnich dwóch latach wyniosła 3,9 zł za kg. W czerwcu 2008 r. w całej Polsce był problem ze zbytem tzw. truskawek przemysłowych. Konkurencją były truskawki z Chin. Nasi przetwórcy kupowali je na tyle tanio, że za polskie owoce chcieli płacić tylko od 0,6 do 0,8 zł za kg. Zrzeszenie „Hortus” umiejętnie sprzedało swoje owoce przemysłowe po możliwie wysokiej cenie około 0,9 zł. Z tej sytuacji członkowie grupy wyciągnęli wnioski, że trzeba zwiększyć powierzchnię upraw odmian deserowych, walczyć o wysoką jakość owoców i zacząć uprawiać odmiany owocujące późnym latem. Grupa utrzymuje przyjazne stosunki z solidnymi odbiorcami, handlowcami, dostawcami usług i opakowań, sadzonek, nawozów i środków ochrony roślin. Nie zapomina o pomocy słabszym, przygotowując np. paczki świąteczne dla dzieci z pogotowia opiekuńczego. W planach jest także utworzenie funduszu gwarantującego pomoc członkom zrzeszenia i ich rodzinom w razie niespodziewanej trudnej sytuacji materialnej. Najważniejsze zaś, zdaniem prezes Dubickiej-Kaczmarczyk, jest to, że członkowie grupy są bardzo otwarci na wszelkie nowości technologiczne, odmianowe, nowe kontakty i oferty firm. Szukają rozwiązań swoich problemów, zapraszając specjalistów różnych dziedzin lub organizują wyjazdy szkoleniowe, aby zobaczyć coś interesującego poza swoim województwem.

W trakcie dyskusji wskazywano także, że z powodu spadku popytu na soki wiśniowe powstały duże zapasy koncentratu i mrożonek oraz nadprodukcja owoców miękkich. Spowodowało to straty finansowe producentów owoców. Formułowano stwierdzenia, że należy obniżyć wielkość produkcji, ale pojawiły się również opinie, że należy rozwijać produkcję owoców miękkich, szukając nowych rynków zbytu. Uznano także, iż trzeba zmienić strukturę odmianową poprzez zwiększenie udziału odmian deserowych. Producenci owoców obecni na posiedzeniu wskazywali, że przetwórcy powinni bardziej dbać o nich i swoją bazę surowcową, udzielając im pomocy doradczej i finansowej. Ścisiejsza powinna być także współpraca zakładów z producentami na klasycznych zasadach partnerskich, a nawet kapitałowych.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich